

Sygn. akt: III U 865/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Ossowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2015 r. w O.

sprawy z odwołania A. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 03.09.2014r. **nr** (...)

i z dnia 05.12.2014r. **nr** (...)

orzeka:

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że stwierdza, iż A. T. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od dnia 01.08.2010r. do dnia 04.10.2011r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i nie ma obowiązku uiszczania z tego tytułu składek.

Sygn. akt III U 865/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03.09.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. stwierdził, że A. T. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 01.08.2010r. do dnia 04.10.2011r.

Następnie decyzją z dnia 05.12.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. zmienił decyzję z dnia 03.09.2014r. w ten sposób, że stwierdził, że A. T. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek

na ubezpieczenie społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 01.08.2010r. do dnia 31.07.2011r. oraz 60% od dnia 01.08.2011r. do dnia 04.10.2011r.

A. T. odwołał się od obu decyzji. Podniósł, że w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Zaprzestał bowiem trwale jakiegokolwiek aktywności gospodarczej w związku z zarejestrowaną działalnością i skupił się na zupełnie innych sprawach życiowych.

Sąd na mocy art.219 kpc połączył obie sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, że A. T. w spornym okresie nie zgłosił zawieszenia pozarolniczej działalności gospodarczej ani nie wykreślił jej prowadzenia. Wobec powyższego zgodnie z art.13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. T. urodził się dnia (...) Gdy skończył szkołę średnią – jego kolega M. R., podsunął mu pomysł na prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej polegającej na wypożyczaniu urządzeń kuchennych. M. R. był szefem w restauracji (...) w P.. Deklarował, że będzie współpracował z A. T. i będzie wypożyczał on niego urządzenia kuchenne.

Dnia 15.05.2009r. A. T. wystąpił do Powiatowego Urzędu Pracy w W. z wnioskiem o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Środki te zostały mu przyznane dnia 19.06.2009r. Dnia 07.07.2009r. A. T. zarejestrował prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej polegającej na wypożyczaniu urządzeń kuchennych. Kupił urządzenia kuchenne m.in. lodówkę, zastawę stołową.

Wówczas okazało się, że do współpracy z M. R. nie dojdzie. Zaczął on bowiem unikać kontaktów z A. T., nie odbierał od niego telefonów, przestał pracować w restauracji (...).

A. T. podjął próbę poszukiwania innych klientów zainteresowanych wypożyczeniem sprzętu kuchennego. Nikt jednak nie traktował poważnie jego oferty. A. T. zorientował się wówczas, że podmioty organizujące cateringi, imprezy okolicznościowe – dysponują własnym sprzętem i nie ma popytu na wypożyczenie takiego sprzętu.

Wobec powyższego w połowie 2010r. zaprzestał definitywnie poszukiwania klientów. Sprzedał lodówkę, natomiast zastawę stołową rozdał wśród rodziny i znajomych. Nie dopełnił jednak formalności związanych z zarejestrowaną pozarolniczą działalnością tj. ani nie zgłosił zawieszenia jej prowadzenia ani jej nie wyrejestrował.

Zaczął wyjeżdżać na kilkutygodniowe wyjazdy do Norwegii w celach zarobkowych. We wrześniu 2011r. założył spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zajmującą się handlem hurtowym materiałami elektrotechnicznymi.

Tymczasem ZUS w 2011r. wydawał kolejne decyzje określające wysokość zadłużenia A. T. z tytułu zaległych składek. W lipcu 2011r. ZUS wystawił tytułu egzekucyjne. Dopiero wówczas A. T. zgłosił zawieszenie pozarolniczej działalności gospodarczej na okres od dnia 05.10.2011r. do dnia 31.03.2014., a następnie wykreślił wpis o prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej z dniem 31.03.2014r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

zeznania świadków: J. T. (k.45v-46), Z. T. (k.46), A. B. (k.69v), M. T. (1) (k.69v), M. T. (2) (k.69v) i M. W. (k.74v), dokumenty (k.9-13,33,56-58), zeznania odwołującego złożone w charakterze strony (k.74v) i dokumenty znajdujące się w aktach rentowych.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z **art.6 ust.1 pkt 5** oraz **art.12 ust.1** ustawy z dnia 13.10.1998r. **o systemie ubezpieczeń społecznych** (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.1442 ze zm.) - osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu. W myśl **art.13 pkt 4** tej ustawy obowiązek ubezpieczenia powstaje z dniem rozpoczęcia działalności, a ustaje z dniem, w którym nastąpiło zaprzestanie działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Wobec powyższego przedmiot sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy A. T. w okresie od dnia 01.08.2010r. do dnia 04.10.2011r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i w związku z tym podlegał obowiązkowo z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym, a co za tym idzie – czy nie miał obowiązek uiszczania składek na ubezpieczenie za ten okres.

Przy rozstrzygnięciu tej sprawy, Sąd miał na uwadze, że zgodnie z ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem - zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności. Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności wpisywanej do ewidencji powoduje jedynie istnienie domniemania faktycznego, że ta działalność została podjęta oraz że jest prowadzona, jeśli odpowiedni wpis figuruje nadal w rejestrze (tak SN w wyroku z dnia 05.03.2010r., IV CSK 371/09). Natomiast w wyroku z dnia 14.09.2007r. Sąd Najwyższy stwierdził, że o prowadzeniu działalności gospodarczej rodzącej obowiązek ubezpieczenia społecznego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych nie decyduje, sam w sobie, wpis do ewidencji działalności gospodarczej. Wedle Sądu Najwyższego - to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, a jedynie potwierdza ona ten obowiązek. Decyzja ta wydawana jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń i nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki, a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń (III UK 35/07).

Definicję działalności gospodarczej ustawodawca zawarł w **art.2** ustawy z dnia 02.07.2004r. **o swobodzie działalności gospodarczej** (Dz.U. z 2013r., poz.672 ze zm.). Jest nią zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem - do uznania za działalność gospodarczą nie jest konieczne faktyczne wykonanie usługi, ale sam fakt, iż jest ona oferowana i możliwa do realizacji (tak WSA w Warszawie w wyroku z dnia 15.10.2010r., VI SA/Wa 1333/10).

Wobec powyższego Sąd analizował materiał dowodowy pod kątem tego, w jakim okresie A. T. faktycznie prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, a w szczególności – do kiedy podejmował próbę pozyskania klientów, do kiedy oferował swe usługi i do kiedy miał takie faktyczne możliwości.

W oparciu dowód z zeznań wszystkich świadków oraz odwołującego Sąd uznał, że A. T. w okresie od dnia 01.08.2010r. do dnia 04.10.2011r. nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej. Z ich zeznań wynika, że decyzja o rozpoczęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w postaci wypożyczania urządzeń kuchennych była nieprzemyślana. A. T. przed zarejestrowaniem tej działalności nie dokonał żadnego rozeznania na rynku pod kątem tego, czy jest popyt na takie usługi. Oparł swój przyszły interes jedynie na obietnicach M. R., które okazały się gołosłowne. Nigdy nie doszło do wypożyczenia jakiegokolwiek sprzętu. Ostatecznie A. T. porzucił nadzieję, że znajdzie klientów i wyzbył się sprzętu, tym samym definitywnie zakończył działalność pod względem faktycznym.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego. Choć w większości świadkowie są członkami najbliższej rodziny odwołującego, to ich zeznania były szczere i wzajemnie się pokrywały. Nadto Sąd miał na uwadze, że skoro odwołujący w ogóle nie rozpoczął faktycznego prowadzenia działalności, to jedynie osoby przebywające w jego najbliższym

otoczeniu mogły mieć wiedzę o podejmowanych przez niego staraniach pozyskania klientów, a w szczególności o tym, kiedy zrezygnował z prowadzenia tej działalności.

W ocenie Sądu szczerze są zeznania odwołującego, że podejmował próby pozyskania klientów do połowy 2010r. Znajduje to potwierdzenie w piśmie ZUS, z którego wynika, że do dnia 31.07.2010r. A. T. opłacał składki z tytułu prowadzonej przez siebie działalności (k.58). Po tej dacie zaprzestał ich opłacania. Jak wynika z jego zeznań – uważał, że skoro zaniechał prowadzenia działalności, to nie ciąży na nim powinność uiszczania składek. Na karb jego młodzieńczego niedoświadczenia należy zdaniem Sądu złożyć, że odwołujący nie starał się w żaden sposób zweryfikować swego błędnego założenia w tym zakresie. Dopiero tytuły egzekucyjne wystawione przez ZUS uświadomiły mu, że konieczne jest zgłoszenie faktu zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd dał także wiarę, że już na pewno od dnia 01.08.2010r. odwołujący nie dysponował sprzętami kuchennymi, zaniechał szukania klientów, nie miał woli prowadzenia tej działalności, wyjeżdżał zarobkowo do Norwegii. Błędem odwołującego było nieuregulowanie spraw związanych z zaewidencjonowaniem tej działalności. Odwołujący ani bowiem nie zgłosił zawieszenia tej działalności ani jej nie wyrejestrował. Sąd miał jednak na uwadze, że w spornym okresie odwołujący miał zaledwie 20-21 lat. Zabrakło mu wiedzy i doświadczenia życiowego. Nadto Sąd miał na uwadze, że z zeznań o wysokości osiągniętego dochodu za lata 2010-2011 wynika, że A. T. nie osiągnął żadnego dochodu z tej działalności. Wpisuje się to w logiczny ciąg zdarzeń, opisany przez odwołującego i świadków. Podnoszona przez ZUS okoliczność, że w 2009r. A. T. także nie wykazywał żadnych przychodów ani kosztów z działalności, nie zmienia tej oceny. Z materiału dowodowego wynika bowiem, że A. T. faktycznie nigdy nie wypożyczył swego sprzętu. Nie miał zatem nigdy żadnych przychodów ze swej działalności. Przy czym w przedmiotowej sprawie istotne jest, że do dnia 31.07.2010r. odwołujący miał jeszcze wolę prowadzenia tej działalności, a więc poszukiwał klientów, pozostawał w gotowości do prowadzenia tej działalności. Natomiast od dnia 01.08.2010r. takiej woli już nie miał.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd uznał, że w okresie od dnia 01.08.2011r. do dnia 04.10.2011r. A. T. nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej. Nie podlega zatem obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu i w konsekwencji nie ma obowiązku uiszczania za ten okres składek.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji na mocy art.477¹⁴§2 kpc.